

“Emancipatie en integratie komen niet uit de lucht gevallen. We moeten er samen aan werken.”

Inleiding

SLP, de **Sociaal-Liberale Partij**, wil een samenleving die het wij-zij-denken overstijgt. De georganiseerde multiculturaliteit, ieder in zijn of haar hokje, is voor ons geen perspectief. Dat hokjesdenken kan je alleen maar overstijgen wanneer mensen met een verschillende achtergrond elkaar effectief ontmoeten. In de buurt, op de werkvloer, op school, in het verenigingsleven, in de media, ... Zo wordt Vlaanderen een kleurrijke, hechte interculturele samenleving.

Interculturele dialoog vormt de basis voor het omgaan met diversiteit. Het is een voortdurend leerproces van interculturele interactie, waarin ruimte is voor uitwisseling en onderhandeling, voor conflicten en het samen zoeken naar oplossingen. Het is bovendien de verantwoordelijkheid van iedereen om dat proces mee te bepalen.

De gelijkwaardigheid tussen mensen en gemeenschappen staat hierbij centraal. Wederzijds wantrouwen en discriminatie moeten plaats maken voor initiatieven waardoor stappen naar elkaar worden gezet. Een waaier van positieve maatregelen is hierbij onontbeerlijk. Met dwingende maatregelen en verplichtingen alleen bouw je immers geen samenleving op.

SLP streeft naar een actief en gedeeld burgerschap. Dit betekent dat het opbouwen van de samenleving een verantwoordelijkheid is van iedereen.

Dat vereist inspanningen van alle burgers. Autochtonen moeten meer doen dan enkel de deur van organisaties en verenigingen openzetten voor allochtonen, ze moeten zich actief inzetten om tot meer diversiteit te komen. Allochtonen van hun kant hebben er geen baat bij om aparte zuilen op te trekken. Emancipatie betekent immers volwaardig en gelijkwaardig participeren in een maatschappij, zonder het respect voor je afkomst op te geven.

SLP erkent dat iedere persoon haar of zijn identiteit op een eigen manier invult. In de interactie met elkaar nemen we de gelijkwaardigheid van het individu als vertrekpunt. Iedereen mag zich - ondanks haar of zijn evident categoriale kenmerken - presenteren zoals zij of hij dit wenst. We willen vermijden dat mensen in een bepaald hokje geduwd worden.

Als **SLP** met dit plan tegen de stroom in roeit, is het omdat we er echt van overtuigd zijn dat een open samenleving nodig is. Het gaat niet op om allochtonen enerzijds uit te nodigen om actiever deel te nemen aan onze samenleving en ze anderzijds de deur te wijzen als het gaat om werk, huisvesting, onderwijs of inspraak.

SLP kiest voor een inclusieve benadering die een geheel is van algemene en specifieke initiatieven.

De zeventig onderstaande punten moeten als een geheel worden beschouwd. Het is niet zo dat één uitgelicht voorstel alle samenlevingsproblemen zal oplossen. Om tot een echte interculturele samenleving te komen moet een breed gamma aan maatregelen worden toegepast op verschillende terreinen:

- Gelijke kansen en verantwoordelijkheid
- Jongeren en onderwijs
- Participatie, inspraak en ontmoeting
- Gelijkheid tussen man en vrouw
- Werkgelegenheid
- Emancipatie
- Meten en bestrijden van discriminatie

GELIJKE KANSEN EN VERANTWOORDELIJKHEID

Voor sociaal-liberalen is het essentieel dat iedereen de kans krijgt om zich te ontplooiën. Wie met een achterstand start, moet dan ook soms een duwtje in de rug krijgen. Zo zorgen we ervoor dat niemand uit de boot valt. We vragen echter ook dat elke burger de kansen die hij krijgt ook grijpt. Iedereen moet zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid opnemen, al beseffen we dat dit niet altijd vanzelfsprekend is.

1. Op het vlak van inburgering is er in de huidige Vlaamse legislatuur al heel wat op de sporen gezet. SLP pleit evenwel voor een drastische stijging van de middelen voor inburgering. Alle nieuwkomers moeten **binnen enkele maanden een traject op maat** kunnen aanvatten dat hun zelfredzaamheid verhoogt. Dit kan maatschappelijke oriëntatie zijn, de taal, ... Vanaf dan kan inburgering echt verplicht worden.

2. Het aantal plaatsen waar mensen terecht kunnen voor inburgeringstrajecten moet drastisch worden verhoogd. Een **lokale verankering** is noodzakelijk. Die taak kan ondermeer worden opgenomen door de Sociale Huizen, die dan middelen en vorming moeten krijgen om een onthaalbureau op gemeentelijk niveau te realiseren.

3. SLP wil gemeenten ook aanmoedigen om actief op zoek te gaan naar 'oudkomers' en hen programma's aan te bieden die **op maat** gesneden zijn van hun voorkennis en opleidingsniveau. In eerste instantie komen hiervoor werkzoekenden en ouders met jonge kinderen voor in aanmerking.

4. Het leren van de **taal** is een noodzakelijke eerste stap tot participatie en emancipatie. SLP is van oordeel dat nederlandsontkinding, en in het bijzonder werkzoekenden en ouders van schoolgaande kinderen, maximale inspanningen dienen te leveren om Nederlands te leren.

Het is de verantwoordelijkheid van de overheid om voor voldoende opleidingen te zorgen én vrije initiatieven aan te moedigen. Het opleggen van een verplichting kan in geen geval betekenen dat de overheid nieuwkomers niet meer hoeft te stimuleren om de taal te leren.

5. **Het recht op wonen** mag niet afhankelijk gemaakt worden van de taalkennis. Degelijke huisvesting is een voorwaarde voor integratie terwijl uitsluiting van allochtonen uit sociale woningen gezinnen uitlevert aan huisjesmelkers. De sociale woningmaatschappijen moeten wel aandacht hebben voor de communicatie tussen hun bewoners, en moeten het aanleren van Nederlands stimuleren.

6. De eigenaars en huurders worden beter geïnformeerd over hun rechten en plichten in verband met **discriminatie op de woningmarkt**. De overheid voorziet daarnaast opleidings- en sensibiliseringsprogramma's voor personeelsleden van sociale huisvestingsmaatschappijen.

7. In de sociale huisvesting moet er een **centrale registratie** op regionaal niveau komen, om te voorkomen dat huisvestingsmaatschappijen aanvragen van mensen uit minderheidsgroepen naar elkaar doorschuiven. In bepaalde regio's bestaat deze politiek reeds.

8. Het gemeentelijk burgerschap moet uitgebreid worden met het **recht tot verkiesbaarheid** voor inwoners van buiten de Europese Unie. Zo kan een einde gemaakt worden aan een moeilijk te rechtvaardigen discriminatie. Wie hier belastingplichtig is, moet ook kunnen kiezen en verkozen worden.

9. De modaliteiten van het gemeentelijk stemrecht voor niet-EU-burgers moeten zo snel mogelijk duidelijk worden. Omdat zij de enige groep vormen die stemrecht heeft (en geen stemplicht), moet er een **campagne** opgezet worden die hen aanmoedigt om van dat recht gebruik te maken, zoals dat gebeurt in landen waar geen stemplicht geldt.

JONGEREN EN ONDERWIJS

Het opleidingsniveau vormt de centrale breuklijn waarrond een duale samenleving ontstaat. Opdat iedereen zijn talenten en ambities maximaal kan ontdekken en ontwikkelen is het essentieel dat iedereen gelijke kansen krijgt om goed onderwijs te genieten. Afkomst mag geen drempel vormen voor de opleidingskansen. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat allochtonen in het algemeen 2 à 3 jaar achterstand oplopen en hierdoor minder doorstromen naar het hoger onderwijs. SLP wil van de school een boeiende interculturele omgeving maken, waar emancipatie vanzelfsprekend is.

10. Leerkrachten, directies, leerlingenbegeleiders, CLB en ouderverenigingen moeten dagelijks **concrete initiatieven** nemen om de interculturele dialoog op te bouwen.

Enkele voorbeelden van mogelijke concrete initiatieven zijn:

- Leerkrachten volgen vormingen rond intercultuurcompetentie.
- Directies zijn bedreven in diversiteitsmanagement.
- Scholen organiseren inleefuitstappen en nodigen sprekers rond diversiteit uit.
- Ouderverenigingen en het schoolopbouwwerk werken samen om allochtone ouders te bereiken.
- In richtingoverschrijdende vakken kunnen jongeren uit het ASO hun theoretische leerstof in de praktijk uittesten, samen met leerlingen uit TSO of BSO.

11. Het is belangrijk ouders via verschillende kanalen (zelforganisaties, integratiecentra, schoolopbouwwerk, ...) te sensibiliseren omtrent **het belang van het volgen van een degelijke opleiding en een diploma**. Andere allochtone jongeren, die met succes hun studies beëindigd hebben, kunnen hier een belangrijke voorbeeldfunctie invullen. Zo lopen er reeds projecten waarbij allochtone afgestudeerde jongeren huistaakbegeleiding aan allochtone leerlingen geven, bemiddelen en tolken tussen ouders en school en tenslotte ook de ouders proberen te overtuigen van het belang van onderwijs. Dergelijke waardevolle projecten verdienen de nodige ondersteuning en stimulans.

12. Anderstalige ouders moeten, mede via opvoedingsondersteuning, geresponsabiliseerd worden om hun kinderen bij het **kleuteronderwijs** aan te bieden en moeten nauwer bij het kleuteronderwijs betrokken worden.

SLP pleit op termijn voor het verlagen van de leerplicht tot vijf jaar. De achterstand van allochtone leerlingen begint immers al vanaf de kleuterschool. Van dan af moet er al bijzondere aandacht gaan naar de ontwikkeling van taal, talenten en het verwerken van omgangsvormen.

13. Heel belangrijk is het effectief garanderen van de **vrije schoolkeuze** van elke leerling. Het gelijke onderwijskansendecreet, dat een absoluut inschrijvingsrecht moet garanderen, is niet waterdicht. Bij de Commissie Leerlingenrechten komen dan ook klachten binnen omtrent - al dan niet subtiele - weigeringen. Deze zijn echter maar het topje van de ijsberg en vaak moeilijk te bewijzen.

SLP dringt dan ook aan op een betere afdwingbaarheid van het decreet en op het zoveel mogelijk informeren van ouders en leerlingen over hun vrije keuze en recht op inschrijving. In dit verband blijft SLP pleiten voor basisonderwijs in één gemeentelijk net.

14. SLP pleit ervoor om, conform het GOK-decreet, allochtone afkomst mee te detecteren bij het bepalen van de leerlingpopulatie die in aanmerking komt voor **individuele leerlingenbegeleiding**.

15. Veel ouders zitten met vragen rond opvoeding. Bij allochtone ouders is deze problematiek nog groter, gezien de cultuurverschillen waar hun kinderen mee te maken krijgen. Van allochtone ouders wordt verwacht dat zij hun kinderen opvoeden tot verantwoordelijke burgers, maar het waardepatroon van de ouders verschilt soms van het waardepatroon dat in Vlaanderen gebruikelijk is.

SLP pleit dan ook voor **opvoedingswinkels** waar ouders terecht kunnen met vragen over opvoeding.

16. Interculturaliteit en diversiteit moeten integraal deel uitmaken van de opleiding van leraren en sociale werkers. SLP beschouwt interculturaliteit en diversiteit als twee basiselementen die de opleiding moeten kenmerken en een duidelijke meer-

waarde kunnen bieden. Om dit te realiseren, is het belangrijk dat interculturaliteit en diversiteit niet langer sporadisch of projectmatig opgenomen worden in de opleiding, maar er als een rode **draad** doorheen lopen.

17. **Zelforganisaties** die werken met allochtone jongeren verdienen onze steun. Deze organisaties zijn immers zeer goed in staat aandacht te schenken aan de meervoudige identiteit en de dubbele loyaliteit waarmee sommigen van deze jongeren geconfronteerd worden. In contact met andere allochtone jongeren wordt ervaren hoe deze met bepaalde moeilijkheden of dilemma's omgaan.

Zelforganisaties leren jongeren ook kennismaken met de cultuur van het verenigingsleven en de cultuur van vrijwilligheid. Deze organisaties moeten door de gemeenten erkend worden als volwaardige sociaal-culturele actoren.

18. Het inrichten van **onthaalklassen** voor anderstalige nieuwkomers moet de algemene regel worden. In onthaalklassen kunnen deze kinderen een intense en geïntegreerde begeleiding krijgen, zodat hun slaagkansen in het regulier onderwijs vergroten. Ook de ouders kunnen lessen aangeboden worden, zodat ze samen met hun kinderen Nederlands leren.

19. **SLP** is van oordeel dat er vooral aandacht dient uit te gaan naar belangrijke problemen en niet naar opgeklopte problemen als de hoofddoek.

Voor alle duidelijkheid: het al dan niet dragen van een hoofddoek is een individuele keuze. Dit betekent dat een verbod op de hoofddoek voor ons niet kan. Maar ook dat het verplichten van een hoofddoek eveneens uit den boze is.

PARTICIPATIE, INSPRAAK EN ONTMOETING

Contact tussen verschillende etnische groepen kan veel misverstanden uit de weg ruimen. SLP wil zo intens mogelijke interculturele ontmoetingen, over de culturele grenzen heen: in het jeugdwerk, in het sociaal-cultureel volwassenenwerk, in de amateursport, in de kunsten, in het welzijnswerk,...

Gelijkwaardige participatie moet het einddoel zijn in alle beleidsdomeinen. Iedereen telt mee. Inspraak mag niet beperkt worden tot vriendelijk handjes schudden. Vertegenwoordigers van etnisch-culturele minderheden moeten ernstig worden genomen. Reële en blijvende inspraak is slechts mogelijk wanneer dit structureel verankerd is.

20. Lokale besturen worden gestimuleerd een pool van vrijwilligers te vormen waar nieuwkomers een beroep op kunnen doen. Die **'meter en peters'** kunnen hen wegwijs maken in de openbare diensten, begeleiden bij kleine problemen en integreren in het gemeenschapsleven van de gemeente.

21. SLP wil af van het achterhaalde Cultuurpact dat de verhoudingen tussen katholieken en vrijzinnigen regelt, want daar worden te veel mensen niet bij betrokken. Wij willen een nieuw **Intercultureel Pact**, dat de participatie van alle bevolkingsgroepen bij het cultuurbeleid verzekert.

22. Van de **gemeentebesturen** wordt verwacht dat ze - in het personeelsbeleid en bij de samenstelling van adviesorganen - een bewust **diversiteitsbeleid** voeren dat een afspiegeling is van de heterogene samenstelling van de bevolking.

23. SLP wil dat de zelforganisaties deel uitmaken van een **lokaal netwerk** van organisaties waarin mensen van verschillende culturen elkaar ontmoeten en elkaar leren waarderen. Dit is een wisselwerking en betekent dat ook de plaatselijke culturele raad daar partner in moet zijn.

24. Wij willen impulsen geven aan bestaande organisaties om hun **drempels te verlagen** en de instroom vanuit andere etnische groepen te vergroten, ook in hun bestuursorganen. Dit vergt een responsabilisering van het hele maatschappelijke middenveld.

25. Organisaties die deskundigheid opbouwen over de **interculturele ontmoeting**, alsook vorming aanbieden die deze ontmoeting vergemakkelijkt, verdienen structurele ondersteuning.

26. De participatie van allochtonen in **culturele instellingen** moet verhoogd worden door stageprojecten en kadervorming. Vacatures in de sector moeten actief bekendgemaakt worden via specifieke kanalen zoals organisaties van etnisch-culturele minderheden.

27. SLP wil meer ruimte creëren en voorwaarden scheppen waarin **interculturele artistieke cultuurcreatie** kan ontstaan en gedijen. Creatieve denkers en artiesten, die dikwijls een onafhankelijk discours ontwikkelen, zowel tegenover het gastland als tegenover hun land van herkomst, moeten veel meer aan bod komen in media, onderwijs en cultuur. Ook het deeltijds kunstonderwijs moet ruimte maken voor opleiding in niet-westerse stijlen en instrumenten.

28. Ook in Vlaanderen opgegroeide schrijvers, regisseurs, cabaretiers en andere **kunstenars die hun etnisch-culturele achtergrond** een plaats geven in hun kunst, dragen in belangrijke mate bij tot de interculturele samenleving. In vergelijking met onze buurlanden zijn deze artiesten hier nog veel te dun gezaaid.

29. Onverkort decretale vereisten worden de **openbare bibliotheken** gestimuleerd om in hun aankoopbeleid meer aandacht te hebben voor boeken van oude en hedendaagse auteurs uit de landen van oorsprong van de culturele minderheden. De Nederlandse Taalunie dient te zorgen voor de vertaling, publicatie en verspreiding van buitenlandse literatuur.

30. Verenigingen die interculturele feesten en activiteiten organiseren en animatoren opleiden om de interculturele dialoog te bevorderen in de **wijken**, verdienen volgens SLP extra ondersteuning.

31. SLP pleit voor de oprichting van een **Vlaams informatie- en documentatiecentrum over de Islam**, een centrum dat een wetenschappelijke en een pedagogische benadering kan combineren en tegelijkertijd een sociaal-cultureel centrum kan zijn waar ontmoeting van moslims en niet-moslims kan plaatsvinden.

32. SLP pleit voor een **voortdurende dialoog** tussen religies en filosofische stromingen. Er leven immers heel wat vooroordelen en misverstanden die door dialoog kunnen worden opgelost.

33. De **media** moeten rekening houden met de culturele diversiteit, zowel in programmering als in personeelsbeleid. De media kunnen een grote rol spelen in het aanbieden van positieve rolpatronen en voorbeeldfiguren en zo werken aan een positieve beeldvorming over de etnisch-culturele minderheden.

34. SLP pleit voor een fonds voor **mediastages** voor kansengroepen. Hiermee kunnen jongeren uit kansengroepen gedurende zes maanden betaald stage lopen bij de schrijvende en audiovisuele media. Ook in de mediaopleidingen zelf moet aandacht geschonken worden aan interculturaliteit.

35. **Zinvolle vrijetijdsbesteding**, en bij uitstek sport, biedt een niet te missen kans tot interculturele ontmoetingen. Vanuit de ervaringen van Buurtsport Vlaanderen kan de buurt naar de sportclub gebracht worden en omgekeerd. Sportfederaties en –clubs moeten worden gesensibiliseerd over het belang van diversiteit op niveau van sportaanbod en –participatie, en van diversiteit op niveau van begeleiding en bestuur.

36. Via het **Open Stadion-model** wil SLP voetbalclubs omvormen tot maatschappelijk verantwoorde ondernemingen die hun wervende kracht ook benutten voor maatschappelijke doeleinden. Een club is meer dan een sportvereniging en een stadion kan veel meer zijn dan een gebouw voor louter sportdoeleinden. Clubs hebben een maatschappelijk aanzien, maar ook een maatschappelijke opdracht.

37. Succesvolle allochtone sporters kunnen als **sportgangmaker** aangesproken worden en ertoe worden aangezet om een voortrekkersrol te vervullen. Naar etnisch-culturele minderheden moet gerichte promotie gevoerd worden over het opleidingsaanbod voor begeleiders.

38. **Campagnes tegen racisme** vanuit de sportbonden moeten actief ondersteund worden. Alle sportbonden moeten, zoals bij het voetbal, racisme in het reglement opnemen en sanctioneren.

39. SLP pleit ervoor om de zorg in Vlaanderen te interculturaliseren. **De witte sector is nog te wit**. Vlaamse zorginstellingen en –diensten moeten etnisch-culturele diversiteit in hun werking integreren en zorg verstrekken op maat van alle zorgbehoevenden, daarbij rekening houdend met de noden en behoeften van de verschillende etnische groepen. SLP vraagt de Vlaamse overheid een expertisecentrum interculturalisering binnen het Departement Welzijn op te richten.

Dit centrum moet de interculturalisering binnen alle domeinen van het welzijnswerk laten doordringen. De Vlaamse overheid dient “interculturalisering” ook in te voeren als erkenningsnorm voor alle welzijnsvoorzieningen. Diensten en voorzieningen voor ouderen, voor gehandicapten, voor kinderen enz. moeten de sectorale minimale kwaliteitseisen (SMK's) in het kader van het kwaliteitsdecreet uitwerken, rekening houdend met de specifieke noden van personen uit etnisch-culturele minderheden.

40. De zorgsector dient in het bijzonder rekening te houden met de behoeften en vragen van ouderen die behoren tot de etnischculturele minderheden. Er is een **wederzijdse onbekendheid** bij de zorgdiensten en deze ouderen. Ouderen hebben vooral behoefte aan juiste (liefst mondelinge) informatie over de thuiszorgdiensten en over de rusthuizen omdat ze daar vaak een heel negatief beeld over hebben. Deze informatieverstrekking kan gebeuren in samenwerking met de zelforganisaties. Er is ook nood aan intramuraal voorzieningen zoals gebedsruimtes, maaltijden in functie van culturele vereisten of voorkeuren en een activiteiten aanbod dat afgestemd is op de belangstelling van ouderen van diverse herkomsten. Ook is het nodig om allochtoon personeel aan te werven zodat de diversiteit bij de gebruikers wordt weergegeven in de samenstelling van het personeel.

GELIJKHEID TUSSEN MAN EN VROUW

De gelijkheid van man en vrouw staat vandaag niet meer ter discussie. De strijd die hieraan vooraf ging ligt nog vers in het geheugen. Helaas vinden we nog steeds restanten van man-vrouwongelijkheden in onze maatschappij. Ook binnen de allochtone gemeenschap is seksegelijkheid nog niet altijd een feit. De emancipatiebeweging van allochtone vrouwen moet dan ook ondersteund worden.

41. SLP vraagt bijzondere aandacht voor het **verenigingsleven van allochtone meisjes en vrouwen**. De vrouwenverenigingen vormen vaak een eerste stap tot emancipatie, en moeten dan ook ondersteund en omkaderd worden, met de voorwaarde dat de verenigingen een emancipatorisch karakter hebben.

42. Er is behoefte aan duidelijke informatie over **seksualiteitsbeleving** naar mannen en vrouwen, met respect voor hun achtergrond en cultuur.

43. Bij het aanvaarden van **gesprekspartners** uit de allochtone gemeenschap moet de overheid extra aandacht hebben voor **vrouwen**.

44. De geldende **man-vrouw-stereotypen** moeten de wereld worden uitgeholpen door onderwijs, opvoeding en sensibiliseringscampagnes.

45. De incompatibiliteit van de **familiewet** van het land van oorsprong met de Belgische familiewet heeft aanzienlijke gevolgen voor allochtone vrouwen in België. Die gevolgen worden hier nog niet altijd correct ingeschat. Vrouwen, hulpverleners en juristen moeten daarover dringend gesensibiliseerd worden. Een inventaris van de concrete juridische problemen in het dagelijkse leven van allochtone vrouwen kan hierbij helpen.

46. Plaatselijke onthaaldiensten moeten bijzondere aandacht schenken aan de doelgroep van **vrouwelijke nieuwkomers**. Zij moeten duidelijk geïnformeerd worden over onderwijs, kinderopvang en tewerkstelling.

WERKGELEGENHEID

Het besef groeit dat de activering van onze arbeidsmarkt dringend nodig is. Daarbij denkt men in de eerste plaats aan mensen van middelbare leeftijd. Vaak wordt echter vergeten dat een grote reserve van potentiële arbeidskrachten te weinig wordt aangesproken: allochtonen hebben het nog steeds moeilijk om aan werk te geraken. Racisme, discriminatie en angst voor het onbekende liggen daar niet zelden aan de oorsprong van. Afwijzingen op basis van etnische afkomst werken erg demotiverend en frustrerend voor allochtone werkzoekenden én leerlingen.

47. SLP pleit voor de invoering van het **anoniem solliciteren**, zodat werkgevers enkel op de kwaliteiten van de sollicitant kunnen afgaan. Anoniem solliciteren gaat verder dan naamloos solliciteren: ook leeftijd, nationaliteit en geslacht moet in de eerste selectiefase onbekend blijven. De overheid moet hierbij het goede voorbeeld geven. Selectiebureau's en uitzendkantoren kunnen een voortrekkersrol spelen als tussenpersoon en bemiddelaar voor bedrijven. Ze hebben tevens de belangrijke taak om discriminerende vragen van de werkgever te melden. Ook in de privé-sector moet anoniem solliciteren de norm worden. Bedrijven dragen immers een verantwoordelijkheid: duurzaam ondernemen betekent respect hebben voor mensen en werknemers, ongeacht hun kleur of afkomst.

48. Informatie- en sensibiliseringsacties moeten uitgewerkt en opgezet worden, samen met Gewesten en Gemeenschappen en sociale partners. Vooral met de sociale partners moeten pistes worden uitgetekend om **discriminatie** afdoende te bestrijden.

49. Positieve actie dient door de bedrijven actiever ingevuld te worden en minder vrijblijvend. **Concrete afspraken en resultaatverbintenissen** moeten er komen als het gaat om evenredige arbeidsdeelname van etnisch-culturele minderheden, om de norm van het Pact van Vilvoorde te kunnen halen. Tegelijk moeten de bestaande aanmoedigingspremies voor bedrijven om diversiteitsplannen uit te werken verhoogd worden of omgezet worden in fiscale voordelen. Als wordt vastgesteld dat er weinig vooruitgang wordt geboekt met niet-dwingende maatregelen moeten verplichtende maatregelen bespreekbaar zijn.

50. De **overheid** neemt hierin een **voortrekkersrol** en vervult een voorbeeldfunctie. Alle overheden vallen hier onder, zowel de federale, de gemeenschappen en gewesten, de provinciale en de lokale besturen.

51. De **nationaliteitsvereiste voor openbare functies** moet **afgeschaft** worden. De overheid moet vanuit zijn voorbeeldfunctie als grootste werkgever van het land een weerspiegeling vormen van de maatschappij.

52. SLP wil een **diversiteitsprijs** invoeren. Deze prijs wordt elk jaar uitgereikt aan het bedrijf dat de beste inspanning deed om de diversiteit binnen het bedrijf in te voeren.

53. De 'Elders Verworven Competenties' of kortweg EVC moeten beter aanvaard worden op de arbeidsmarkt. De overheid moet daar de nodige inspanningen voor doen. Onze samenleving hecht teveel belang aan diploma's en niet voldoende aan de kwaliteiten van mensen. Zo kan er nagedacht worden over een "talentenbank", bij de VDAB bijvoorbeeld, waar bepaalde kwaliteiten die niets met school te maken hebben en die nuttig zijn voor de arbeidsmarkt formeel erkend en bijgehouden worden.

54. Allochtonen worden regelmatig geconfronteerd met het feit dat hun **buitenlandse diploma's** hier niet erkend worden. Wij willen werk maken van de erkenning van niet-EU-kwalificaties, want wie wil werken moet ook kunnen werken.

55. De **VDAB** moet aan het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding doorgeven waar er systematisch gediscrimineerd wordt bij aanwervingen.

56. **Sociale inspecteurs** moeten, na ontvangst van een **klacht**, anoniem ingezet kunnen worden om bewijzen te verzamelen over **racisme of discriminatie op de arbeidsmarkt**.

57. Langdurig werklozen dienen een taaltest te ondergaan. Indien de kennis van het Nederlands onvoldoende is, dient de werkloze **verplicht taallessen** te volgen. Bij weigering volgt een uitdoving van de werkloosheidssteun.

58. De huidige migratiestop zal in de nabije toekomst niet langer houdbaar zijn. Nu spitst het debat over de vergrijzing zich enkel toe op het betaalbaar houden van de pensioenen. Een even groot probleem dat op ons afkomt is hoe we in de toekomst **voldoende actieven** vinden voor het beschikbare werk. **SLP** pleit voor een geïntegreerd migratiebeleid met aandacht voor zowel onze samenleving als voor uitsturende landen.

59. Het moet voor elke werknemer of schoolgaande jongere mogelijk zijn om zijn eigen cultuur en religie te beleven. Uit respect voor de **grote diversiteit aan levensbeschouwingen** die ons land inmiddels kent, stelt **SLP** voor om drie **religieuze feestdagen** te annuleren, en in plaats daarvan drie extra facultatieve vakantiedagen toe te kennen. Zo kan wie dat wil toch de klassieke katholieke feestdagen vieren, terwijl joden of moslims op Jom Kippoer of het Offerfeest vrijaf kunnen nemen. Dit gebeurt met respect voor de taak als werknemer en het neutraliteitsprincipe.

EMANCIPATIE

De aan de gang zijnde emancipatie van allochtonen moet verder gaan. We moeten de emancipatiebeweging met een gericht beleid versterken en duidelijk te kennen geven waar we naartoe willen. Ook kan het geen kwaad af en toe eens stil te staan en achteruit te blikken: is er vooruitgang merkbaar, zitten we nog op schema?

60. SLP pleit voor een **Charter van waarden waarover niet te marchanderen valt**, noch door individuen, noch door groepen. Uitgangspunten zijn onder andere de universele rechten van de mens, de rechten van de vrouw en het kind, de scheiding van kerk en staat, de rechtsstaat, en het principe van de non-discriminatie. De ondertekenaars van het Charter verbinden zich ertoe om die absoluut geldende waarden ook effectief na te streven in hun gemeenschap.

61. De bevoegde ministers brengen elk jaar een **vooruitgangsrapport** over integratie uit. Een parlementaire commissie, naar Nederlands voorbeeld, evalueert het Vlaamse interculturele beleid en formuleert beleidsaanbevelingen.

62. Gelet op de complexiteit van de materie is er nood aan **specifieke juridische bijstand** over vreemdelingenrecht voor zowel de advocaten, het middenveld als de rechtshorigen. Dat kan in de justitiehuizen georganiseerd worden.

63. SLP vraagt de verspreiding van een **brochure 'Wonen in Vlaanderen'** die ieder op zijn rechten en plichten wijst. Het is de bedoeling de grote lijnen aan te geven van de rechtsstaat, de mensenrechten en de democratie, rekening houdend met de eigenheden van het Belgische staatsmodel (sociaal overleg, ideologisch en filosofisch pluralisme, federalisme). Het dient hier dus te gaan om een pedagogisch instrument, dat –ook voor de autochtonen- uiterst nuttig kan zijn.

64. **Geestelijken** die uit het buitenland afkomstig zijn en in België werkzaam zijn, moeten prioritair een **taal- en inburgeringscursus** volgen.

65. SLP pleit voor een **faculteit Islam en Imamopleiding** aan een Vlaamse universiteit. Imams die in Vlaanderen zijn opgegroeid en opgeleid zijn beter geplaatst om hun geloofsgenoten te begeleiden.

METEN EN BESTRIJDEN VAN DISCRIMINATIE

Eén van de grootste struikelblokken voor de interculturele samenleving is de onverdraagzaamheid. Vooroordelen ontstaan gevoelsmatig en zijn niet op rede gebaseerd. Ze zijn dan ook moeilijk met rede te bekampen. Toch moeten alle discriminaties uit de weg worden geruimd als we willen dat allochtonen kunnen bijdragen aan de arbeidsmarkt, de cultuur, de vrijetijds- en sportbeleving en het onderwijs.

Sommige discriminaties zijn onbewust of subtiel, maar daarom niet minder verwerpelijk. Het is dus belangrijk dat alle vormen van discriminatie efficiënt en transparant kunnen worden opgespoord en geregistreerd.

66. SLP kiest voor **één centrum** om de klachten in verband met discriminatie op te vangen en te verwerken. De federale overheid werkt met de gemeenschappen een samenwerkingsakkoord uit. Het centrum heeft **regionale afdelingen**, maar de informatie wordt gecentraliseerd op één punt.

67. Slachtoffers van discriminatie moeten beter worden geholpen. Dit moet zo **laagdrempelig** mogelijk, door samenwerkingsverbanden met lokale organisaties die als antenne kunnen functioneren (naar het voorbeeld van de stad Mechelen). Het bestaande groene nummer, dat drempelverlagend kan werken, moet beter worden bekendgemaakt. SLP wil voor elke klacht een **verplichte feedback** naar de slachtoffers.

68. Bij elke beleidsbeslissing moet rekening gehouden worden met de culturele minderheden. SLP stelt dan ook een **discriminatie-toets** voor, die bij elk wetsontwerp of –voorstel moet worden toegepast.

69. SLP pleit voor het opstellen van een **meetinstrument** dat voldoet aan de privacywetgeving. Dit ziet SLP als een noodzaak om de juiste acties te kunnen bepalen voor etnisch-culturele minderheden en om de overheid betere middelen te verschaffen bij het uitwerken, beoordelen en eventueel bijstellen van maatregelen voor deze groep van mensen.

70. SLP pleit tevens voor de uitbouw van een **interuniversitaire studiedienst** voor de analyse van de migratiestromen en van de culturele minderheden. Op dit moment is er zeker nood aan een instrument om statistisch materiaal te verzamelen en te analyseren. Voor een gecoördineerd beleid van positieve actie op het gebied van tewerkstelling, huisvesting, openbaar ambt en opvoeding kan zo'n studiedienst als partner fungeren.